

Biblij. Jog

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Wydawca: Magistrat stoł. miasta Poznania.

Redaktor: Zygmunt Zaleski.

Rocznik 17.

Grudzień 1928.

Nr. 12.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Zdrowotność. — IV. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — V. Zamożność i ubóstwo. — VI. Praca. — VII. Aproprowizacja mięsna. — VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. — IX. Varia. — Zestawienia kwartalne — Przegląd kwartalny.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) Według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 wyżej	
poniżej 20	—	1	—	—	—	—	—	1
20—24	13	37	16	1	—	—	—	67
25—29	5	32	28	6	1	—	—	72
30—39	2	12	12	0	1	—	—	37
40—49	—	—	—	5	1	—	—	6
50—59	—	1	1	3	1	—	—	6
60 i wyżej	—	—	—	—	2	—	—	2
Ogółem kobiet	20	83	57	25	6	—	—	191

W tem związków zamiejscowych 3 i to m. lat 23, z kob. lat 23, m. lat 37, z kob. lat 35 m. lat 31, z kob. lat 19.

b) Według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
woln. . . .	168	6	—	174
wdowcy . .	9	3	—	12
rozwiedz. .	5	—	—	5
Ogółem kobiet	182	9	—	191

W tem związków zamiejscowych 3 i to 2 m. wolni z 2 kobietami wolnymi; 1 m. wdowiec z kob. wolną.

c) Według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	mojż.	Innego	
katolickiego	183	1	—	—	184
ewangelickiego	3	3	—	—	6
mojżeszowego	—	—	—	—	—
innego	1	—	—	—	1
Ogółem kobiet	187	4	—	—	191

W tem związków z: miejscowych 3 i to 3 m. kat. z 3 kob. kat.

d) Według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	Innej	
polskiej	184	1	—	185
niemieckiej	2	4	—	6
Innej	—	—	—	—
Ogółem kobiet	186	5	—	191

W tem związków zamiejscowych 3 i to 3 m. narod. polskiej z 3 kob. narod. polskiej.

2. Urodzenia.

a) Według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone					martwe			Ogółem
	ślubne	nieślubne	ogółem	z tych urodzone		ślubne	nieślubne	ogółem	
				w za- kła- dach	jako bli- źnięta i t. d.				
1. Miejscowe.									
m.	185	23	208	47	4	3	1	4	212
ż.	170	28	198	34	4	6	3	9	207
ogółem	355	51	406	81	8	9	4	13	419
2. Zamiejscowe.									
m.	10	20	30	29	—	4	1	5	35
ż.	11	11	22	22	—	1	1	2	24
ogółem	21	31	52	51	—	5	2	7	59
3. Wszystkie urodzenia.									
m.	195	43	238	76	4	7	2	9	217
ż.	181	39	220	56	4	7	4	11	231
Ogółem	376	82	458	132	8	14	6	20	478

Zgłoszeń spóźnionych: 47 (46 z listopada 1928 roku,
1 z sierpnia 1908 roku (w tem: 37 miejscowe i 10 zamiejscowe)

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Zawód ojca wzgl. matki	miejsc.	zamiejsc.	ogółem
A. Ślubni według zawodu ojca			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	33	5	38
2. Urzędnicy prywatni	51	1	52
3. Rzemieślnicy (czeladź)	134	2	136
4. Robotnicy i p.	89	4	93
5. Zawody umysłowe wolne	3	1	4
6. Urzędnicy publiczni	44	7	51
7. Inne zawody	2	1	3
8. Bez zawodu i nieznanego zawodu	—	—	—
Ogółem	356	21	377
B. Nieślubni według zajęcia matki			
a) Robotnice	15	4	19
b) Służące	13	21	34
c) Krawczki i p.	6	—	6
d) Pracownice handlowe i biurowe	5	—	5
e) Zawody wolne	—	—	—
f) Inne zawody	2	—	2
g) Bez zawodu i nieznanego zawodu	10	6	16
Ogółem	51	31	82

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	ogółem	
1. Miejscowe						
katol. . .	342	2	—	—	344	48
ewang. . .	3	4	—	—	7	2
mojż. . .	—	—	3	—	3	1
Inne i niez.	—	—	—	2	2	—
Ogółem	345	6	3	2	356	51
2. Wszystkie urodz.						
katol. . .	359	2	—	—	361	78
ewang. . .	3	8	—	—	11	3
mojż. . .	—	—	3	—	3	1
Inne i niez.	—	—	—	2	2	—
Ogółem	362	10	3	2	377	82

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Ogółem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
1. Miejscowe																	
pol.	pol.	105	76	52	52	25	15	3	7	8	1	2	—	1	—	317	48
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2
inne i niez.		—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1
Ogółem		106	80	55	53	25	15	3	7	8	1	2	—	1	—	356	51
2. Wszystkie urodz.																	
pol.	pol.	106	82	58	55	26	15	3	7	8	1	2	—	1	—	364	78
pol.	niem.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	2	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	3
inne i niez.		—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1
Ogółem		109	88	61	56	26	15	3	7	8	1	2	—	1	—	377	82

3. Zgony.

a) Według przyczyn śmierci i pici.

Przyczyna śmierci	1. Miejscowe										2. Wszystkie zgony									
	Ogółem			W tem dzieci						Ogółem			W tem dzieci							
				w 1. r. życia				w 2-5 roku					w 1 r. życia				w 2-5 roku			
	m.	ż.	razem	śl.	m.	nie śl.	śl.			nie-śl.	m.	ż.	m.	ż.	razem	śl.			m.	nle-śl.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	9	10	19	4	5	5	5	—	—	11	13	24	4	7	7	6	—	—	—	—
2. Uwład starczy	8	19	27	—	—	—	—	—	—	8	20	28	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . . .	1	3	4	—	—	—	—	—	1	1	4	5	—	—	—	—	—	—	—	1
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Krztusiec	1	2	3	1	—	1	—	—	—	1	2	3	1	—	1	—	—	—	—	—
8. Dur brzuszny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przy- padek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Czerwonka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	13	19	32	1	—	1	—	—	—	15	20	35	1	—	1	—	—	—	—	—
13. Gruźlica innych organów . .	1	2	3	—	—	—	—	—	1	2	2	4	—	—	—	—	—	—	—	1
14. Zapalenie płuc	25	23	48	6	3	3	2	5	6	27	24	51	6	4	5	2	5	6	2	6
15. Grypa	13	13	26	1	1	1	1	7	2	14	13	27	1	2	2	2	7	2	2	2
16. Przen. choroby zwierzęce . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	—	3	3	—	—	—	1	—	—	4	4	8	1	—	—	1	—	—	—	—
18. Cukrzyca	1	2	3	—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechów . . .	4	3	7	—	—	—	—	—	—	4	4	8	—	—	1	—	—	—	—	—
21. Udar, porażenie serca	12	14	26	—	—	1	—	—	—	13	14	27	—	—	1	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i na- czyń krwionośnych	10	11	21	1	—	1	1	—	—	11	15	26	1	—	1	1	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	9	6	15	2	—	2	—	—	—	12	8	20	3	—	2	—	—	—	—	1
24. Inne choroby ustroju ner- wowego	8	5	13	3	—	3	2	—	—	8	6	14	4	—	3	2	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecię- ca, niezbyt kiszek żołądka . . .	3	2	5	2	1	1	—	—	—	4	2	6	2	1	1	—	—	—	—	—
26. Choroby żołądka	1	1	2	1	—	—	—	—	—	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki . . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci . . .	1	—	1	1	—	—	—	—	—	2	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	1	4	5	1	—	1	1	—	—	2	5	7	1	—	1	1	—	—	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza . . .	2	2	4	1	—	—	—	—	—	3	2	5	1	—	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	6	14	20	—	—	—	—	—	—	7	17	24	—	—	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	1	4	5	—	—	—	—	—	—	2	6	8	—	—	—	—	—	—	—	—
34. Śmierć przypadkowa	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	6	2	8	—	1	—	—	2	1	6	2	8	—	1	—	—	—	2	1	1
Ogółem	142	167	309	25	11	20	13	14	11	169	192	361	28	15	26	15	14	12	12	12

Zgłoszeń spóźnionych: —.

Zgłoszeń spóźnionych: 2 z listopada 1928 roku

Uwaga do nr. 17 go: 1 raz gorączka połogowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	miejsc.	zamiejsc.	Ogółem
a. Robotnice	5	—	5
b. Służące	9	4	13
c. Krawczki i p.	3	—	3
d. Pracownice handlowe i biurowe	—	—	—
e. Zawody wolne	—	—	—
f. Inne zawody	1	—	1
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	6	2	8
Ogółem	24	6	30

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	wdow.	rozwidz.	stanu niezanego	Ogółem
1. Miejscowe						
mężczyźni	19	67	1	—	1	88
kobiety	29	35	49	1	—	114
Ogółem	48	102	50	1	1	202
2. Wszystkie zgony						
mężczyźni	26	80	1	—	2	109
kobiety	31	46	50	1	—	128
Ogółem	57	126	51	1	2	237

d) Według narodowości

1. zmarło miejscowych: 281 Polaków, 26 Niemców, 2 innych i niezn. narod.
2. Zmarło wogóle: 332 Polaków, 27 Niemców, 2 innych i niezn. narod.

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	1. Miejscowe												Ogółem	2. Wszystkie zgony												Ogółem
	Wyznanie				Zajęcie									Wyznanie				Zajęcie								
	katol.	ewang.	moż.	inne i niez.	Samod. handl. przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieślnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niez. zaw.		katol.	ewang.	moż.	inne i niez.	Samod. handl. przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieślnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niez. zaw.	
Do 5	80	14	—	—	5	12	15	49	1	5	—	7	94	96	14	—	—	6	12	16	58	1	8	—	9	110
6—10	10	1	—	—	1	—	2	4	—	3	—	1	11	11	1	—	—	1	—	3	4	—	3	—	1	12
11—15	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
16—20	7	—	—	—	—	1	2	1	—	1	—	2	7	8	—	—	—	1	2	1	—	1	—	3	8	
21—30	22	1	—	—	1	3	3	7	1	3	—	5	23	29	1	—	—	1	4	5	9	1	3	—	7	30
31—40	21	—	—	—	1	1	5	2	1	1	—	10	21	33	1	—	—	1	1	9	3	1	4	—	15	34
41—50	24	—	—	—	—	1	6	5	—	3	—	9	24	26	1	—	—	—	2	6	6	—	3	—	10	27
51—60	21	3	—	—	1	2	1	3	—	3	—	14	24	28	3	—	—	2	2	1	5	—	4	—	17	31
61—70	23	1	—	—	1	—	4	3	1	1	—	14	24	24	3	—	—	1	—	4	3	1	2	—	16	27
Ponad 70	66	11	1	1	7	1	5	12	—	4	—	50	79	67	11	1	1	7	1	5	12	—	4	—	51	80
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	276	31	1	1	17	21	43	87	4	25	—	112	309	324	35	1	1	19	23	51	102	4	33	—	129	361

Przyrost naturalny ogólny 97, miejscowy 97. W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 1,96 — zgonów 149, — małżeństw 0,91 — przyrostu napływowego 4,18 — ogólnego przyrostu ludności miejscowej 4,65

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

a) Przeprowadzki zewnątrz miasta Poznania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
	m.	k.	razem	Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie		m.	
				m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przyptyw	1080	986	2066	79	38	33	166	918	782
Odptyw	632	570	1202	53	9	32	98	547	463
Różnica	+448	+416	+864	+26	+29	+1	+68	+371	+319

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróż	Niewiadomo
Przyptyw	1469	144	258	53	47	2	93
Odptyw	755	113	160	37	47	—	90
Różnica	+714	+31	+98	+16	—	+2	+3

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyptyw	1940	33	84	7	29	2	13	—	2066
Odptyw	1135	40	50	6	10	1	7	—	1202
Różnica	+805	−2	+34	+1	+19	+1	+6	—	+864

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przy- pływ	Odplyw	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	17	13	+ 4
2. Urzędnicy prywatni	161	138	+ 23
3. Rzemieślnicy (czeladź)	384	218	+166
4. Robotnicy i p.	170	81	+ 89
5. Zawody umysłowe wolne	18	16	+ 2
6. Urzędnicy publiczni	61	34	+ 27
7. Wojskowi	14	1	+ 13
8. Inne zawody	18	13	+ 5
9. Bez zawodu lub nieznanego zawodu . . .	237	118	+119
Ogółem	1080	632	+448
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	26	13	+ 13
2. Służące	382	223	+159
3. Urzędniczki prywatne	67	39	+ 28
4. Zawody umysłowe wolne	15	9	+ 6
5. Urzędniczki publiczne	15	12	+ 3
6. Inne zawody	84	64	+ 20
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	397	210	+187
Ogółem	986	570	+416

b) Przeprowadzki wewnątrz miasta Poznania

1. Przeprowadzki według dzielnic miasta.

Przeprowadzono się	na lub do													
	Prawy brzeg Warty	Centrum	Wilda	Jeżyce i Sołacz	św. Łazarz	Górczyn	Główna	Komandorja	Rataje	Starołęka Mała	Dębiec	Winlary	Naramowice dom.	Ogółem
Z prawego brzegu Warty	33	41	18	12	3	1	—	1	—	—	—	—	—	109
z Centrum	42	382	120	156	84	10	3	—	4	13	13	12	—	839
z Wildy	7	117	186	24	31	17	4	—	1	4	3	1	—	395
z Jeżyc i Sołacza	10	206	84	320	70	21	7	1	—	10	5	11	—	745
z św. Łazarza	9	111	64	43	155	18	—	—	—	—	5	—	—	405
z Górczyna	—	3	2	9	12	15	—	—	—	—	—	2	—	43
z Głównej	1	5	—	1	4	—	12	—	—	—	—	—	—	23
z Komandorji	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
z Rataj	—	8	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	10
z Starołęki Małej	—	1	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	6
z Dębca	1	7	1	—	2	—	—	—	—	—	3	—	—	14
z Winlar	—	6	2	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	13
z Naramowic dom.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	104	.890	477	569	366	82	27	3	6	27	29	26	—	2606

2. Stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem
Ogółem	2606
Płeć: mężczyzn	1242
kobiet	1364
Razem	2606
Stan rodzinny: głowa rodziny mężczyzn	248
„ „ kobiet	27
Członkowie rodziny: mężczyzn	176
kobiet	413
Samotni: mężczyzn	818
kobiet	924

3 Zajęcie przeprowadzających się.

	Ogółem
I. Mężczyźni.	
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	38
2. Urzędnicy prywatni	184
3. Rzemieślnicy (czeladź)	380
4. Robotnicy i p.	162
5. Zawody umysłowe wolne	9
6. Urzędnicy publiczni	70
7. Wojskowi	11
8. Inne zawody	9
9. Bez zawodu i niezn. zawodu	379
Ogółem	1242
II. Kobiety.	
1. Robotnice i p.	104
2. Sużące	444
3. Urzędniczki prywatne	75
4. Zawody umysłowe wolne	3
5. Urzędniczki publiczne	25
6. Inne zawody	128
7. Bez zawodu i niezn. zawodu	585
Ogółem	1364

III. Zdrowość.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.												Ogółem
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	
13	11	3	3	21	178	56	35	30	15	6	18	389

W tem przypadków: chorób zakaźnych 5, chorób oczu i uszu — zachorzeń wewnętrznych 151, chorób płucnych —, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit —, zachorzeń położowych —, chorób serca —, urządu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 28, świerzby —, chorób skórnych 22, chorób zewnętrznych —, chorób płciowych 41, do obserwacji 5, do opieki —, zatrucia 1, obrażenia 136.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przy- pływ w miesiącu	Od- pływ	+	W końcu miesiąca	W odplywie jest zmarłych
Przytuł. dla starc. Grobla 26	127	7	4	+ 3	130	4
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. . .	128	134	143	— 9	119	9
II. St. chorób wewn. . .	153	129	133	— 4	154	24
III. St. chorób wener. i skórnych . . .	77	63	81	— 18	59	1
IV. St. dziecięca . . .	41	24	26	— 2	39	8
V. St. dla umysłowo chorych . . .	19	31	32	— 1	18	2
razem	423	381	415	— 34	389	44
Szpital diakonisek . . .	243	197	240	— 43	200	18
żydowski . . .	5	21	16	+ 5	10	—
SS. Miłosierdzia . . .	186	142	184	— 42	144	10
Zakład św. Józefa . . .	121	102	119	— 17	104	17
Sanatorium SS. Elżbietanek	77	7	95	— 18	59	6

3. Miejski Zakład Dezynfekcyjny.

Dezynfekcyj dokonano w zakładzie 3, poza zakładem 115
razem 118. Dezynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny	2 razy
Płonica	41	inny	—
Ospa	—	Gruźlica	39
Błonica i dławiec	32	Czerwonka	—
Gorączka połogowa	1	Inne choroby	3
Dezynfekcji rzeczy	—	Robactwo	—
		Świerz	—

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Stare Miasto p. p. brz. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzieln. nowe	Ogółem
Błonica i dławiec	5	3	3	8	1	2	1 ¹⁾	23
Płonica . . .	12	2	5	13	2	—	1 ²⁾	35
Żarnice . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Dur brzuszny .	1	1	—	—	—	—	—	2
Dur płamisty .	—	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . . .	—	—	—	1	—	—	—	1
Jaglica . . .	6	—	—	5	2	—	—	13
Gruźl. płuc .	12	4	9	5	2	2	—	34
Czerwonka .	—	—	—	—	—	—	—	—
Inne choroby	—	—	—	1	—	—	—	1
Ogółem	36	10	17	33	7	4	2	109

Uwaga: ¹⁾ Komandorja.

²⁾ Naramowice dom.

IV. Nieruchomości: stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmo- wnie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski	Inni
51	—	34	16	1	45	5	1	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 6 z rąk polskich 45.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych					Przebudowy i rozbudowy	Rozbórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	mieszka- niowych	innych	mieszka- niowych	innych	innych budynków				mieszkań	ubikacyj miesz- kanlow. ogółem	lokal. handlow. i przemysłow.
29	18	—	1	1	9	15	3	47	110	320	1

Wniosków budowlanych wpłynęło 94, zezwoleń udzielono 73

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o						Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
	1 izbie	2	3	4	5	6 i w.		
Powstało	22	34	31	16	15	2	120	4
Ubyło	7	2	—	1	—	—	10	3
Różnica	+	—	+15	+32	+31	+15	+110	+1

V. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość depo- nentów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	59 663	10 682 015,02
Przyływ	505	993 604,17
Odływ	103	584 027,72
Stan w końcu miesiąca	60 065	11 091 591,47

2. Lombard Miejski.

	Liczba zasławów	Suma pożyczek zł	Przeciętna pożyczka zł
Zasób na początku miesiąca	7558	418294	55,34
W ciągu złożone	2230	111945	50,20
miesiąca wykupione	2170	104043	47,94
Sprzedane publicznie	1071	35947	33,56
W końcu miesiąca	6547	390249	59,61

3. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w po- czątku miesiąca	Przyływ	Odływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpy- wie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	4119	52	56	— 4	4115	15
2. Dzieci w miejskiej opiece:						
a) w 1 roku życia	383	60	64	— 4	379	13
b) od 1—2 r. „	321	35	64	— 29	292	5

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych
Łazienna 2, osobom 3628 w tem 2515 mężczyzn, 664 kobiet, 449 dzieci

VI. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa.)

Kategorie robotników	Prze- mysł i han- del gr	Meta- lur- gja gr	Przem. budo- wla- ny gr	Rob. fabr. gr	miejsy inni gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	78	78	125-140	108	105
„ 2—4 „ „ „	93	93	.	118	116
„ 2—4 „ żonaci	108	103	.	141	136
„ ponad 4 „ po wyucz.	108	108	.	141	136
Robotnicy przyuczeni	80	82	140 ¹⁾	108	108
Robotnicy 16—18 lat	39	39	.	.	.
„ 18—21 „	64	64	50-60	72	72
„ ponad 21 lat samotni	78	78	70-80	102	102
„ ponad 21 lat żonaci	78	78	.	102	102
Robotnice 16—18 lat	35	35	.	.	.
„ 18—21 lat	45	45	.	51	51
„ ponad 21 lat	52	52	.	65	65

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

Do drugiej kategorii pracy rzemieślników w przemyśle budowlanym należą w zasadzie małoletni oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydajność pracy jest znacznie mniejszą od przeciętnej.

¹⁾ robotnik zawodowy.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umiesz- czono			Cofnięto	Pozosta- je	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejsc	praco- wników
Przem. Metalo- wy . . .	49	—	49	97	—	97	44	—	44	4,8	1	45
Budowlany .	13	—	13	159	—	159	12	—	12	1,15	1	132
Drzewny . .	33	—	33	52	—	52	23	—	23	0,4	—	15
Skórny . . .	—	—	—	25	—	25	—	—	—	0,6	—	19
Papier druk.	1	—	1	10	—	10	1	—	1	0,2	—	7
Spożywczy .	—	—	—	26	—	26	—	—	—	0,6	—	20
Konfekcyjny	1	—	1	7	4	11	—	—	—	1,3	—	8
Inny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy nie- kwalifik. .	134	75	209	1013	1 611	169	134	75	209	0,39	—	921
Służ. domowa .	1	84	85	12	51	63	1	51	52	0,3	33	8
„ folwarcza	41	35	76	41	35	76	41	35	76	—	—	—
„ sezonowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2
Bluralistów . .	6	4	10	91	68	159	5	4	9	0,12	1	138
Subjekci handl.	—	2	2	173	35	208	—	2	2	0,47	—	159
Inni umysłowi	1	—	1	70	10	80	—	—	—	0,10	1	70
Prak. term. . .	4	—	4	5	—	5	2	—	2	—	2	3
Inni	10	15	25	51	15	66	9	15	24	0,4	1	38
Ogółem .	294	215	509	1834	3742	08	282	182	464	5,159	40	1585
w tem z po- przedniego miesiąca . .	10	—	10	594	192	786	—	—	—	—	—	—

U w a g a: Liczby powyższe dotyczą wyłącznie miasta Poznania

VII. Apropowizacja mięsna.

Rzeźnia miejska i Targowisko.

1) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	3 0	510	1746	10309	2977	2049	—	3	—	17894
ubito	172	400	751	5914	3598	2243	74	18	381	17561

2) Targowisko.

	wciów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	282	247	1328	5857	1697	1734	—	—	11145
drogą kołową	18	263	418	4452	1280	315	—	3	6749
Wysłano									
koleją żelazną	118	60	1118	1843	87	14	—	3	3243
drogą kołową	21	74	81	—	—	140	—	—	316
do rzeźni	161	376	547	8466	2890	189	—	—	14335

3) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	konl	prosiąt	Ogółem	w wozach	
Nade- szło	291	265	1475	6788	2240	2001	—	—	—	13060	371	10

Wysłano 8 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. zł gr	2. tydz. zł gr	3. tydz. zł gr	4. tydz. zł gr	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	50	50	50	50	z przem 70% z przem 65% z przem 70%
2. „ pszen.	„	1,00	1,00	1,00	1,00	
3. Mąka pszen.	„	90	90	90	90	
4. „ żytnia	„	60	60	60	60	
5. Kasza jęcz.	„	80	80	80	80	
6. Groch polny	„	80	80	80	80	
7. Fasola . . .	„	120	120	120	120	
8. Cukier . . .	„	1,44	1,44	1,44	1,44	
9. Mleko niezb.	1 l.	44	44	44	44	
10. Jaja	1 szt.	27	28	30	30	
11. Ser biały . .	1 kg.	1,60	1,60	1,60	1,60	
12. Mięso woł. z k.	„	3,40	3,40	3,40	3,40	
13. Cielęcina z k.	„	3,40	3,40	3,40	3,40	
14. Wieprz. brz.	„	3,00	3,00	3,00	3,00	
15. Śtonina św.	„	3,40	3,40	3,40	3,40	
16. Olej rzepak.	1 l.	3,00	3,00	3,00	3,00	
17. Masło niesol.	1 kg.	8,40	8,40	8,80	9,20	
18. Smalec wp.	„	4,80	4,80	4,80	4,80	
19. Ziemniaki . .	„	16	16	16	16	
20. Sól biała . .	„	34	34	34	34	
21. Kapusta kw.	„	60	60	60	60	
22. Marchew . .	„	40	40	40	40	
23. Kawa palona naturalna . .	„	12,00	12,00	12,00	12,00	
24. Kawa zboż. w p.	„	1,20	1,20	1,20	1,20	
25. Węgiel kam.	50 kg	3,40	3,40	3,40	3,40	
26. Nafta	1 l.	60	60	60	60	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	2,50	2,50	2,50	2,50	
28. Gaz	1 kbm	30	30	30	30	
29. Elektryczn.	1 kwg	60	60	60	60	
30. Przejazd tramwajem .	—	20	20	20	20	
31. Nr. gazety .	—	20	20	20	20	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	100	100	100	100	
33. Bilet do te- atru ludow. lub kina . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	26,00	26,00	26,00	26,00	
35. Cebula . . .	1 kg.	60	60	60	60	
36. Gęś	„	nie notowano				
37. Karpie . . .	„	4,40-5,20	4,40-5,20	5,00-5,20	5,00-5,60	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za 100 kg.
przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenvca*)	- - - -	42,50 zł	Len	- - - -	nie notowano
Żyto*)	- - - -	34,00 „	Konopie	- - - -	nie notowano
Jęczmień*)	- - - -	33,00 „	Świnie	- - - -	150,00-208,00 zł
Owies*)	- - - -	31,75 „	Woły	- - - -	130,00-178,00 „
Proso	- - - -	nie notowano	Cielęta	- - - -	136,00-180,00 „
Tatarka	- - - -	nie notowano	Owce	- - - -	114,00-140,00 „
Wełna krajowa	- - - -	nie notowano	Kozy	- - - -	nie notowano

*) Najwyższe ceny giełdowe „orientacyjne“.

3. Wskaźniki drożyzny.

Budżet rodziny robotniczej 4 - osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

		1913	1928 XI.	1928 XII.	XI—XII.
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	58,23	58,51	+ 0,28
	wskaźnik	100	190	191	+ 0,48%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	41,12	41,34	+ 0,22
	wskaźnik	100	209	210	+ 0,54%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	2,15	4,62	4,66	+ 0,04
	wskaźnik	100	215	217	+ 0,85%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	26,02	26,02	—
	wskaźnik	100	209	209	—
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	3,90	3,92	+ 0,02
	wskaźnik	100	219	220	+ 0,51%
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	1,74	1,74	—
potrzeby kulturalne,	zł	0,31	0,56	0,58	+ 0,02
odzież	zł	0,33	1,59	1,59	—
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	67,14	67,36	+ 0,22
	wskaźnik	100	209	209	+ 0,33%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3,93	8,51	8,57	+ 0,06
	wskaźnik	100	217	218	+ 0,6%
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł	19,18	35,00	34,00	— 1,00
	wskaźnik	100	182	177	— 2,88%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	8,90	8,90	—
	wskaźnik	100	172	172	—
6. Płaca robotnika niekwa- lifikowanego	tyg. zł	22,87	46,92	46,92	—
	wskaźnik	100	205	205	—

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	XII. 1928	norm.	Od- chyle- nie
1. Temperatura powie- trza (Celsiusza) . .	6	5,8	20	18,05	-1,5	-0,5	- 1,0
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk. . .	19	69,1	31	40,4	54,7	53,7	+ 1,0
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna %	6	63	19	10	4,0	4,2	- 0,2
	9,14,16 29,30	100%	20	62%	93%	89%	+ 4%
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	8,6	7,9	+ 0,7
5. Opady (mm). . . .	26	11,6	—	—	35,8	36,0	- 0,2
6. Czas trwania usło- necznienia (godziny)	—	—	—	—	29,3	32,0	- 2,7

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
7	6	14	15	6	13	16	8	8 razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 24, z wichrem 0, z opadem 16, z burzą 0, z gradem 0, z krupami 2, mroźnych (max. 0°) 11, z mrozem min. niżej 0°, 22; ze śniegiem 10, z mgłą 7, mroźnych trwale 19, z powłoką śnieżną 16.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. : 0.56; 2. : — ; 3. : 0.64; 4. : — ; 5. : 0.74;
 6. : — ; 7. : 0.78; 8. : — ; 9. : — ; 10. : 0.80;
 11. : — ; 12. : 0.82; 13. : — ; 14. : 0.80; 15. : 0.79;
 16. : — ; 17. : 0.70; 18. : — ; 19. : 0.63; 20. : — ;
 21. : 0.48; 22. : 0.43; 23. : — ; 24. : 0.60; 25. : — ;
 26. : — ; 27. : — ; 28. : 0.30; 29. : 0.42; 30. : — ;
 31. : 0.60

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Stare Miasto p.pr.brz. Warty	III. Włda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dziel. nowe	Razem
Pożarów wielkich .	1	1	—	—	—	—	1 ¹⁾	3
średnich .	1	—	1	—	—	—	—	2
małych .	17	—	2	2	2	—	—	23
razem	19	1	3	2	2	—	1	28
Pomoc dor.	20	4	2	4	3	—	2 ²⁾	35
Alarmów ogółem								63

1) Starołęka Mała. 2) 1 Winiary. 1 Dębiec.

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca	8	—	8
Przyływ w miesiącu	327	150	477
Razem	335	150	485
Odływ	327	149	476
Stan w końcu miesiąca	8	1	9
W odpływie jest zmarłych	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych 4 456
 z tych a) w hotelach 3 855
 b) u innych 601
 W tem z zagranicy 500

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja				Oddano na miasto m³
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m³	gaz wodny m³	dwugazu m³	ogólna suma m³	
4310	—	1 632 630	—	634 260	2 266 890	2 272 390

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
2 350 020	2 759 438	1,17

8. Wodociąg miejski.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	187 762
Jeżyce	66 697
Św. Łazarz	62 223
Włda	63 091
Sołacz	1 902
Dębiec	950
Rataje	1 243
Starołęka	1 250
Główna	2 102
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	99 703
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	59 418
Ogółem	546 341

9. Przeładownia Miejska.

Ruch kolejowy	Ruch żeglugowy
Przywóz wagon. 574	Przywóz: żadnego.
Wywóz wagon. 99	Wywóz: 15 berlinek o poj. 3213,5 ton jęczmienia. 3 berlinki o pojem. 1080 ton węgla.
Ogółem 673	

Zestawienia kwartalne.

(Za czas od 1 X. do 31. XII. 1928.)

1. Małżeństwa

według zajęcia małżonków przed ślubem.

Zajęcie mężczyzny	Zajęcie kobiety								ogółem mężczyzn
	(zawody jak obok)								
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1. Samodziel. rolnicy, prze- mysłowcy i handlowcy	1	10	5	4	—	—	—	11	31
2. Urzędnicy prywatni	—	46	22	5	—	7	—	38	118
3. Rzemieślnicy (czeladź)	—	51	87	78	—	1	2	47	269
4. Robotnicy	—	6	16	104	—	—	2	10	138
5. Zawody umysł. wolne	—	2	1	—	2	1	—	3	9
6. Urzędnicy publiczni	—	22	13	7	—	8	—	27	77
7. Inne zawody	—	2	4	2	—	—	—	1	9
8. Bez zawodu i inlezn. zaw.	—	2	—	—	—	1	—	4	7
Ogółem kobiet	1	144	148	200	2	18	4	141	658

W tem związków zamiejscowych 4, i to 3 m. urz. publ. z 2 kob. bez zawodu i z 1 kob. urz. publ.; 1 m. urz. pryw., z 1 kob. urz. pryw.

3. Zgony według wieku i płci.

Wiek — lat	Miejscowe			Wszystkie zgony		
	m.	k.	ogół.	m.	k.	ogół.
Do 5 lat	134	114	248	155	131	286
6—10	11	14	25	14	16	30
11—15	1	8	9	2	9	11
16—20	8	13	21	10	16	26
21—30	28	34	62	44	46	90
31—40	19	29	48	33	40	73
41—50	32	23	55	42	30	72
51—60	35	41	77	50	45	95
61—70	27	29	56	36	31	67
Ponad 70	50	98	148	50	101	151
Wiek nieznany	1	—	1	1	—	1
Ogółem	347	403	750	437	465	902

4. Kasa chorych.

	W początku kwartału	W końcu kwartału	+ —
Ilość ubezpieczonych	77 999	75 511	—2 488
Niezdolnych do pracy	1 847	3 849	+2 002

2. Urodzenia

Wiek matek noworodków żywych.

Wiek matki lat	Ilość matek	Ilość noworodków w miesiącach					W ogólnej liczbie nieślubn.	
		X.	XI.	XII.	ra- zem	w tem miej- scow.	miejsc.	zam.
poniżej 18	17	5	5	7	17	10	6	7
" 18—20	96	31	25	41	97	82	47	14
" 21—25	367	141	116	114	371	326	54	24
" 26—30	425	126	161	141	428	380	33	20
" 31—35	287	98	103	89	290	262	14	7
" 36—40	130	45	42	46	133	122	2	—
" 41—45	40	16	7	17	40	38	2	—
46 i wyżej	6	1	1	4	6	5	—	—
Wiek nieznany	1	1	—	—	1	1	1	—
Ogółem	1369	464	460	459	1383	1226	159	72
W tem miejscowych	1214	408	411	407	1226	1226	159	—

5. Sądy zawodowe.

a) Sąd kupiecki.

	Zaległ.	Nowych	Razem
Wniesiono spraw	44	79	123
Załatwiono przez:			
cofnięcie	3	2	5
ugodę	4	8	12
wyrok	20	26	46
inaczej	4	13	17
razem	31	49	80
Nie załatwiono	13	30	43

Przeciętna wartość sporu od 100—300 zł.

b) Sąd proceduralowy:

	Zaległ.	Nowych	Razem
Wniesiono spraw	51	194	245
Załatwiono przez:			
cofnięcie	1	4	5
ugodę	16	31	47
wyrok	22	68	90
inaczej	3	35	38
razem	42	138	180
Nie załatwiono	9	56	65

Przeciętna wartość sporu od 40—150 zł.

6. Ruch ludności według dzielnic miasta.

Dzielnica	Małżeństwa miejscowe	Żywo urodzeni miejscowi	Zgony miejscowi	Migracja		Przyrost lub ubytek		
				Przyływ	Odływ	naturalny	napływ.	ogółem
Poznań (ściślejszy) . .	587	1124	686	5646	2839	+438	+2807	+3245
Główna	25	40	31	183	131	+ 9	+ 52	+ 61
Komandorja	1	1	—	28	12	+ 1	+ 16	+ 17
Rataje	8	6	5	40	51	+ 1	— 11	— 10
Starołęka Mała	11	14	4	88	36	+ 10	+ 52	+ 62
Dębiec	4	13	6	115	69	+ 7	+ 46	+ 53
Winiary	17	24	18	128	100	+ 6	+ 28	+ 34
Naramowice dom. . . .	1	4	—	6	5	+ 4	+ 1	+ 5
Razem	654	1226	750	6234	3243	+476	+2991	+3467

Przegląd kwartalny

za czas od 1-go października do 31-go grudnia 1928 roku.

U w a g i: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; czwarty kwartał 1927 r. = c.

Małżeństw zawarto w kwartale sprawozdawczym 658 (b: 387; c: 527); urodzeń żywych notowano 1383 (b: 1353; c: 1275); zgonów 902 (b: 791; c: 749).

W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywo urodzonych wzrosła o 30, liczba zgonów o 111.

W stosunku do IV/1927 wzrosła liczba żywo urodzonych o 8,47 proc., liczba zgonów o 20,44 proc.

Pogorszyła się śmiertelność niemowląt (229 wobec b: 223) jakoteż u dzieci 2—5 roku życia (57 wobec 43).

Choroby zakaźne wraz z zapaleniem płuc spowodowały 304 zgonów (b: 210; c: 219).

W szczególności zmarło osób: na płonicę, żarnicę, dławiec, błonicę i krztusiec 28 (b: 14), na dur 5 (b: 3), na czerwonkę 2 (b: 3), na gripę 33 (b: —), na gruźlicę 118 (b: 108), na zapalenie płuc 89 (b: 62), na inne choroby zakaźne: 29 (b: 20). Wzmogły się choroby dziecięce, grypa, zapal. płuc i gruźlica.

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 476 (b: 562; c: 526), przyrost naturalny zmniejszył się.

Na 100 mieszkańców przypada w stosunku rocznym: żywo urodzonych 2,21 (b: 2,13), zgonów 1,44 (b: 1,24), uwzględniając zaś samych miejscowych przypada żywo urodzonych 1,96, zgonów 1,20.

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1152 (b: 1158), nieślubnego 231 t. j. 16,7 proc. wszystkich noworodków żywych wobec 195 t. j. 14,4 proc. w kwartale poprzednim. Wśród matek niezamężnych było 41,1 proc. służących (b: 42,1 proc.). Miejscowo przynależnych dzieci nieślubnych urodziło się 159 na ogółem 1226 żywo urodzonych, t. j. 12,95 proc.

Układ wyznaniowy:

Małżeństw katolickich zawarto 642 t. j. 97,6 proc.; (b: 373 = 96,4 proc.), ewangelickich 5 (b: 4), żydowskich — (b: —), mieszanych 11 (b: 9), innych — (b: 1).

Urodzonych z rodziców katolickich żywych dzieci ślubnych było 1119 (97,1 proc.; b: 1124 = 97,0 proc.); z rodziców ewangelickich 12 (1,0 proc.; b: 12 = 1,0 proc.), z rodziców wyznania mojżeszowego 5 (b: 6); z małżeństw mieszanych i innych 16 (b: 16). Na ogółem 231 (b: 195) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 225 (b: 184), ewangelickich 5 (b: 10), mojżeszowych 1 (b: —), innych i niezn. — (b: 1).

Zmarło ogółem katolików 829 (91,9 proc.; b: 736 = 93,0 proc.), ewangelików 60 (6,6 proc.; b: 36), izraelitów 9 (b: 11), innych 4 (b: 8).

Układ narodowościowy:

Małżeństw polskich zawarto 645 (98,0 proc.; b: 375 = 96,9 proc.), niemieckich 6 (b: 6), innych — (b: —), mieszanych 7 (b: 7).

Dzieci ślubnych polskich urodziło się 1127 (97,8 proc.; b: 1139 = 98,4 proc.) niemieckich 14 (b: 13), innych 9 (b: 3), z małżeństw mieszanych 2 (b: 1). Dzieci nieślubnych polskich było 224 (96,9 proc.; b: 186 = 95,4 proc.), niemieckich 9 (b: 6), innych — (b: 1).

Zmarło Polaków 841 (93,2 proc.; b: 748 = 94,6 proc.), Niemców 51 (b: 37), innych 10 (b: 6).

Przyrost naturalny ludności miejscowej wykazują katolicy.

Ruch wędrowny w przyroście większy. Nadwyżka przyływu wynosi 2991 (b: 1414) czyli w stosunku rocznym na 100 mieszkańców 4,78. Nadwyżkę przyływu wykazują wszystkie wyznania, Polacy, województwo poznańskie, b. dzielnice rosyjska, austrijacka i zagranica. Z dzielnic miasta wykazują przyrost napływowy poza starym Poznaniem nowo przyłączone dzielnice z wyjątkiem Rataj.

Ogólny przyrost ludności w stosunku rocznym 5,54 proc. (przyrost naturalny 0,76 proc.).

Zygmunt Zaleski.

